

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Iudicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

24 Bibliothecas in publicum vsum instaurare, locupletare atque adeo
instituere, & earundem libros diligenter euoluere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

SIGNVM XXIV.

BIBLIOTHECAS IN PVBLICV

*sum instaurare, locupletare, atque adde-
tuere, in ijs optimorum auctorum libros
recondere, eosq; diligenter
euoluere.*

*Bibliothe-
cas publicas
instaurare.*

1. **T**acitus Imperator Cornelij Taciti, Vi-
sularis, historiam de Romanis Imp-
modò in omnibus Bibliothecis iussit coll-
sed etiam Edicto cavit, vt decies quotan-
vsum publicum transcriberetur, atque in li-
thecis poneretur. *Flau. Vopiscus.*

2. *A Ptolemais* Regibus, Alexandriae sepe-
ta fermè Voluminum millia collecta &
dita esse scribit Gell. lib. 6. c. vlt.

Ptolemaeus Evergetes, qui successit Ptole-
Philadelpho, & beneficentiam suam vide-
so nomine declarare, celeberrimum Alexan-
instituit Gymnasium, & multa librorum
comparavit, cum prius ex omni mundi re-
prudenterissimos ad se viros euocasset, & am-
ma iam esset Bibliotheca Alexandrina Ptole-
Philadelpho Regis Aegypti, qui maximis
ptibus vndique conquistos libros ex auto-
phis describi curavit. *Oros. lib. 6. c. 19.* &
fuisse Alexandriae Bibliothecam quadring-
rum millium librorum: ab Ammiano vero
cellino, lib. 12. traditur eam postea septing-
millia continuisse.

3. *Pisistratus* Tyrannus Bibliothecam pr-

Athenis publicavit, quam Xerxes vrbe potitus, ad Persas transtulit. *Gell. ibid.*

V. *Constantini Magni* opus fuisse putatur Bibliotheca Constantinopoli ædificata, ab alijs verò *Constantiniana Bibliotheca.* libris aucta, ita vt numerum centum viginti milium librorum expleret, quæ tempore Basilisci Imp. diro incendio conflagrauit. *Zon. lib. 3. Ann.* Vel hic Constantinus, cum superiores Imperatores plurimos libros exussissent, Bibliothecâ hanc Constantinopoli instaurauit, quam quoque diligenter postea Valens Imp. curauit, teste Baron. *Tom. 9. Anno Christi 726.* eaque in tantum sensim excreuit numerum, vt tricena & tria millia librorum contineret. Vide eundem Baron. Anno Christi 330.

Eumenes Attali filius maximis impensis supra ducenta millia librorum conquiri & describi iussit. *Alex. ab Alex. lib. 2 c. 2.* Amplissima hæc Bibliotheca dicta fuit Pergamena, quia in ea supra duceta millia librorum in hocedinis pellibus scripta seruabantur.

Theodosius Iunior (ait *Socr. lib. 7 c. 22.*) libros tum qui sacra eloquia complectebantur, tum qui eorundem interpretibus cõscripti erant, multo diligentius, quam *Ptolemæus Philadelphus* olim in vnum colligendos curauit.

Franciscus 1. non tam Gallorum, quam omnium litteratorum Rex & vindex, apud S. Victoris, neque non in arce Fontanablio, conquisitis media Græcia atque Arabia infinitis propemodum libris, locupletissimas instruxit Bibliothecas.

Matthias Coruinus Hungariæ Rex Budæ Bibliothecam longè instructissimam instituit.

9. Locupletissima est Bibliotheca, quam *Reges* Vilnæ, quæ Metropolis est Lichuania, struxerunt. 10. Illustrissima est, quam *pari Austriaci Reges* Viennæ. & 11. quam *Faci Principes* animo regio Augustæ Vindelico. 12. Multi etiam alij non alia de causa in amfimo dignitatis & laudis gradu collocati atque æternum inuenerunt nomen, nisi quibrorum magnum collegerunt numerum, & bliotheças librorum omnium generum referfinas, tanquam castella quædam, & armatariã sapientiæ constituerunt, atq; reliquer. Cur enim superioribus temporibus *Cosmus dices* Florentinus aded fuit laudatus, vt celeberrimum nomen doctissimorum viroscriptis habuerit, quàm quod litteras amantatorum hominum studiosissimus fuit, & dique congestis libris, copiosissimas Bibliocas refer sit? *Francis. Piccol. in Ethica, grad. 16. & 52.* Valde autem insignes Bibliothecas credibili librorum numero instructas, & ex totorum auctorum reconditis voluminibus tæ inemorantur, *Varicana* Romæ, *Marciana* netijs, *Regia* Parisijs, & *Florentina*: sunt & vt *Fuldensis*, *Erfordiensis*, *Viennensis*, & *Baica* Monachij. De his, & multis alijs consule paratum sacrum P. Ant. Possuini.

13. *Cicero* modò librorum copiam habere sit, *Crassum* diuitijs superare, atque omivicos & prata se contemnere testatur ad cum scribens, *lib. 1. epist. 4. & epist. 9.* ait: *theçam tuam caue cuiquam despondeas, quacrem amatorem inueneris. Nam ego omnes vindemiolas eo referuo, vt illud subsidium sene*

si parem. Vide Orat. Ant. Maioragij de Biblioth. publica Mediolani instituenda, & omni genere librorum instruenda.

14. Cato Minor tanta doctrinæ cupiditate flagruit, vt ne in Curia quidem, dum Senatus congereretur, temperaret sibi, quo minus Græcos libros lectitaret. Val. Max. lib. 8. c. 7.

15. Alphonfus Rex quater decies sacra Biblia cum Commentarijs perlegit.

SIGNVM XXV.

BLASPHEMIS DIGNAS
pœnas irrogare.

Blasphemos
punire.

Q Via blasphemiz peccatum expressè contra diuini Numinis reuerentiã militat, ideoq; insensibili sæpe manu Dei vindicatur. i. Rex Aegyptus Pharaon cū Deū vilipenderet, & contemptim de eo loqueretur, maximis calamitatib; affectus est, & tandē cum exercitu suo funditus deletus. 2. Ennacherib Rex Assyriorum potentissimo exercitu Iudæã inuadens, Ezechię Regi per suos duces denunciari iussit, frustra ab ipso spẽ in ope diuina poni: aliarum gentium Deos non potuisse suos ultores aduersus Regis Assyriorum potentiam veri, quare nec Deum Israël posse. Ob quam blasphemiam Deus exercitū Regis vna nocte penè totum ad internecionē deleuit, cęsis opera vnus Ananias armatorū centū octoginta quinque millibus. Rex ipse post tantā clacē in suā ciuitatē Niniuē uersus, dū studet placare idola, quæ illū iuuauit potuerāt, à proprijs filijs interficitur. 3. Nabuchodonosor

Exod. 5.
quis est
Dominus,
&c. nescio
Dominus.
4. Reg. 19.
2. Par. 32.
Tob. 1.

Vide locum
de pœnis,
& Theatrū
Historicū.